

پیام به هسته ها و فعالان حزبی

امان مردم آزادیخواه و عدالت جوی ایران، هر روز بیشتر به سوی انزوا و فروپاشی می رود و نیاز مبرم به استقرار آزادیهای دمکراتیک بیشتر قوت می کیرد.

محدود شدن هرچه بیشتر پایگاه رژیم و نارضائی فزاینده مردم از گسترش قدر و بی خانمانی و افزایش تورم و گرانی، زمینه حرکت های اعتراضی را بیش از پیش فراهم می سازد. در چنین شرایطی فعالیت انقلابی در راستای سازماندهی مبارزات خودپرداز و پراکنده مردم از وظایف خلیف تروده ایهای است. تجربه پیکار اجتماعی در گذشت بارها نشان داده است که بدون سازماندهی و تحکیم صنوف مبارزاتی مردم نمی توان ضریبه قطعی و در هم شکننده ای برداشمن وارد کرد.

ادامه در ص ۲

رژیم کانفداکار توده ای!

روزهای دشوار و حساسی که میهن ما در شرایط بشدت متحول بین المللی از سر می گذراند، برخورد هرچه مسئولانه تر و خلاق تری را نسبت به مسائل ایران و جهان می طلبد.

در شرایطی که آزادی در دستور روز مبارزه خلیف های جهان قرار گرفته است، رژیم ضد انسانی و ضد ایرانی "ولایت فقیه" چشم انداز تیره و تاری را در برابر خود می یابد. ساختار حکومت بحران زده "ولایت فقیه" در محاصره واقعیت های زمان ما و مبارزه بی

نامه مردم

أركان مركزي حزب توده ايران

شماره ۳۱۰ ، دوره هشتم ،
سال ششم ، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۶۹

پدیده ای نو،
شایان اهمیت و آموزنده
در جنبش ضد رژیم

(در داخل گشور)

۲۰ فروردین ماه، اعلامیه ای مشترک به مناسبت اول ماه مه در تهران انتشار یافت که در عرصه جنبش ضد رژیم در داخل گشور پدیده ایست نو، شایان اهمیت و آموزنده. چرا که برای نخستین بار گروه نسبتاً زیادی از هواداران سازمانها و احزاب و جمیعت های دمکراتیک حاضر در سخته اصلی پیکار، برای اعلامیه ای به مناسبت روز همبستگی جهانی زحمتکشان مشترک امضا گذارده اند. هواداران حزب توده ایران، سازمان انقلابی کارگران ایران (راه کارگر)، سازمان قدایان خلق ایران اکثریت (نیرد رهانی)، کانون دمکراتیک جوانان ایران، گروهی از هواداران سوسیالیسم علمی، هواداران سازمان فدائی، نشریه "دیروز و امروز و فردا" (بانگ رهانی) و هواداران حزب توده ایران (نشریه رژم خلق) از اعضاء کنندگان این سند هستند.

ایا می توان این گام را امیدوار کننده خواند؟ به نظر ما، آری. ما، این وحدت عمل را گامی شایان توجه در راه تشکیل جبهه نیروهای خواهان آزادیهای دمکراتیک و صلح و طرد رژیم "ولایت فقیه" ارزیابی می کنیم. علت اینکه ما اعلامیه ۲۰ فروردین ماه گروهی از نیروهای مختلف رژیم را آموزنده می خوانیم، روش است. نظری حتی گذرا به نشایرات منتشره در مهاجرت بیانگر وجود ادامه در ص ۷

ادامه کزارش هیئت سیاسی
به پلنوم کمیته مرکزی حزب توده ایران

وضع اجتماعی - اقتصادی ایران
و
راهی که ما باید در پیش گیریم
ص ۲، ۴، ۵ و ۶

هم میهنان ! آزادیخواهان ! برای نجات جان نورالدین کیانوری و مریم فیروز دست یاری بسوی شما دراز می کنیم !

ص ۲

توطئه در شرف تکوین رژیم

از زیابی مجموع تغییر و تحوّلات در درون زندان، گویای آنست که رژیم دست اندکار تدارک توطئه شومی علیه زندانیان سیاسی است.

بنظور تجدید محکمه به پیرون رخنه می کند. ارزیابی مجموع تغییر و تحوّلات در درون زندان، خواه درینهای مردان و خواه درینهای زنان گویای آنست که رژیم دست اندکار تدارک توطئه شومی علیه زندانیان سیاسی است.

آزادیخواهان ! انسان دوستان ۱
باریکر جان گروهی از بهترین،
اگاهترین و فداکارترین فرزندان خلق در معرض خطر قرار دارد. تنها تلاش متحد و یکپارچه شما برای پسیح افکار عمومی در وسیع ترین سطح ممکن می تواند توطئه تازه رژیم را بی اثر سازد. اگر دژخیمان وادر به عقب نشینی و در غلاف نشاندن تیغ های آخته شان نشودند، چه بسا هر روز باید اماده شنیدن اخبار تکان دهنده فاجعه ای خوبیار بود. نباید گذارد جمع دیگری از آزادیخواهان و میهن دوستان زندانی ایران قریانی توطئه در شرف تکوین رژیم خونریز جمهوری اسلامی گرددند.

آخرین اخبار دریافتی درباره وضع زندانها و زندانیان سیاسی سخت نگران گنده و اضطراب انگیز است، پس از گذشت چند هفته از قطع ملاقات رفیق نورالدین کیانوری و مریم فیروز، اخیراً گروه دیگری از زندانیان سیاسی که در جریان دیدار هیئت اعزامی کمیسیون حقوق پسر سازمان ملل متحد، زیان به انشاگری درباره شرایط جهنمی زندانها ی جمهوری اسلامی گشوده بودند، منوع الملاقات و شماری از آنان به سلول های انفرادی منتقل شده اند.

افزون بر این، مجموعه اخبار دیگری حکایت از آن دارد که وضع درینهای زنان زندانی سیاسی نیز بکلی غیرعادی است. گروهی از زنان زندانی را راهی سلول های انفرادی کرده اند و آنها را برای پرکردن ویدنو شدیداً تحت فشار قرار داده اند. در همان حال، در هفته های اخیر بطور مرتب از درون زندان خبر از بازجویی های تازه به تازه زندانیان

بر قرار باد "جبهه آزادی و صلح" ، سونگون باد رژیم "ولایت فقیه" !

پیام به هسته ...

تردیدی نیست که زوال حتمی رکم از گذرگاه پیکاری خستگی نایابیر حول میرمنین خواستهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مردم می‌گزند و این نبود بزرگ، پیش تازان فداکاری چون شما اعضا هسته‌ها و فلان توده‌ای را می‌طلبد.

رقا ۱

شما از زمرة مشهداران بر انتخاب مبارزه در راه آزادی، صلح و عدالت اجتماعی در ایران حزیر هستید. پوش سراسری رکم به حزب ما که اکنون درست هفت سال از آن می‌گزند، علی رغم همه قربانیها و لطماتی که بیار آورد، توانست درخش بر افزایش رزم اتفاقی و پرشور توده ایها را به زیر آورد. بی‌شك در این پایداری و تجدید حیات، شما هسته‌ها و هاداران حزب از جایگاه شایسته‌ای برخوردارید. حضور ایشان گرانه شما در سترکهای دفاع از منافع مردم، آنهم در یکی از سخت ترین دوره‌های نبرد خود علیه استبداد و بی‌عدالتی خمادی از خصلت مردمی حزب ماست.

ما تردیدی نداریم که شما مانند همیشه با طرح گستره شماره‌ها و برنامه عمل حزب (در کوتاه‌مدت) در جای جای بینین عزیز و درین زحمتکشان و آزادیخواهان کشور، در پسیج نیروها نقش شایسته خود را ایفا خواهید کرد.

در شرایطی که دشمن با کشtar هزاران مبارز درین و اعمال شکنجه‌های فوق طاقت بشیری به زندانیان سیاسی، مبارزه را به سطح حل مسئله مرگ و زندگی ارتقاء داده است، شما در صف مقنم با وثیقه قرار دادن جانهای خود برای پیشبرد امر مردم زحمتکش و حزب، مبارزه ای بی‌امان را علیه رکم "ولایت قیمه" به پیش می‌برید.

بریستر همین ارزشهاست که حزب ما در آستانه پنهانیان سالگرد حیات خود، همچنان زنده و پوینده است و خود را برای اینها نقش فعالتر در تحولات سیاسی و اجتماعی آینده کشور آمده می‌سازد.

تدارک کنگره سوم حزب از جمله و پیروزه با پاری همه جانبه شما، کامی است چشمکیر در این راستا با هدف نوسازی حزب در همه عرصه‌های نظری، سیاسی و ساختار تشکیلاتی.

با احسان مستولیت و شور و ابتکار یک توده‌ای در برگزاری هرچه موفق تر کنگره حزب به پیش!

ادیشه‌تان پریار، پیکارتان پیروز!

پلنوم کمیته مرکزی حزب توده ایران

۱۳۶۹ فروردین ماه

هم میهنا ! آزادیخواهان !

برای نجات جان

نورالدین کیانوری و مریم فیروز

دست یاری بسوی شما دراز می‌کنیم !

که در جمهوری اسلامی حداقل پرروی کاغذ، خواه در قانون اساسی و خواه در قوانین حقوقی و جزائی ایران از سوی رکم پذیرفته شده است، به شهادت عملکرد ضد دمکراتیک جمهوری اسلامی میچگاه در عمل رعایت نشده است. پوش غافلگیرانه به حزب توده ایران، بازداشت و شکنجه و اعدام توده ایها، آنهم به اتهام واهی، گواه روشنی بر این مدعایست. حال پس از گذشت بیش از ۷ سال از پوش به حزب توده ایران، سخنان اخیر رفیق کیانوری را پیش روی دارم که ماهیت ضد انسانی قضای و حقوق پسر اسلامی حکام مرجع جمهوری اسلامی را فاش می‌سازد. سخنان کیانوری اثبات گر آنست که دژخیمان جمهوری اسلامی برایه جعلیات و اتهامات ساختگی دست به بازداشت رهبران و اعضا و هاداران حزب توده ایران زده اند، و سپس متهمان را در سیاه‌چالهای دوزخ خود را و سپس شکنجه‌ها را با عنوان قرار داده اند و از جمله شوهای تلویزیونی را به عنوان دستاوردهای شکنجه و شلاق سرمه بنده کردند، تا اتهامات بی اساس منتبه را به اثبات پرسانند. در ادامه این سیاه کاریها و اعمال غیرقانونی خود، دژخیمان و مراجع قضایی جمهوری اسلامی متهمان را در دادگاه‌های دریسته سریانی، بدون حضور هیئت منصفه و وکیل مدافع محکمه به جلسه‌های سنگین و یا درموارد نه اندک به اعدام محکوم کرده اند.

اینک در شرایطی که در جمهوری اسلامی از حکومت قانون نشانه ای در میان نیست، نورالدین کیانوری و مریم فیروز آماج آزار و اذیت و فشار قرار می‌گیرند، حال آنکه اگر در کشور ما آزادی و دمکراسی و حکومت قانون فرمانروانی می‌کرد، قاعده‌تا می‌باید با مبنای قراردادن سخنان دیبرآول سابق حزب توده ایران، زندانیان توده ای پلاقالسه آزاد می‌شدند و پرونده سازان و شکنجه گران تحت پیکرد قانونی قرار می‌گرفتند و به سزای اعمال ناشایست و ضد انسانی و جنایاتشان می‌رسیدند.

هم میهنا ! آزادیخواهان !

نورالدین کیانوری با سخنان خود در دیدار با گالیندویل جلوه ای از پایداری زندانیان سیاسی ایران را به نمایش گذاشت. از اینرو، گینه حیوانی رکم را نسبت به خود برانگیخت. حال، دژخیمان جمهوری اسلامی با تشدید فشار و اعمال انواع محدودیت‌ها تلاش می‌ورزند، اراده و روح پایداری او و همسرش، مریم فیروز، را درهم بشکند و این دو زندانی سیاسی ساخته‌رده را که طی سالهای دراز زندان از نظر جسمی سخت فرسوده شده اند، نایاب سازند.

در چنین شرایطی است که ما دست یاری به سویتان دراز می‌کنیم و از شما می‌طلبیم برای نجات جان این دو شخصیت سیاسی و اجتماعی که سراسر زندگی خود را فداکارانه صرف پیکار در راه امر سیاسی، یانک اعتراض خود را رساتر سازید.

جان رقا نورالدین کیانوری و مریم فیروز در معرض خطر جدی است. این دو زندانی سیاسی توده ای از فروردین ماه سال جاری منوع الملاقات شده اند و بار دیگر در منگنه اتواع فشارهای جسمی و روحی و محرومیت از ابتدائی ترین حقوق زیستی، قضائی و انسانی یک زندانی سیاسی قرار گرفته اند تا اراده و روحیه پایداری شان درهم شکسته شود.

منع الملاقات کردن رقا کیانوری و مریم فیروز و تشدید آزار و فشار برآنها، امری تصادفی و بدور از انتظار نبوده و نیست. زیرا دری اقدام نورالدین کیانوری، دیبرآول پیشین حزب توده ایران و گروهی دیگر از فروردین دریند خلق، در هنکام دیدار هیئت تایاندگی کمیسیون حقوق پسر سازمان ملل متعدد از زندان اوین و انشای شرایط جهانی فرمانروا بر سیاه‌چالها و شکنجه گامهای رکم آزادی کش "ولایت قیمه" از زبان آنها، منطقاً و بطور جدی بیم آن می‌رفت که این گروه از زندانیان سیاسی آماج کن توزی و انتقام جویی دژخیمان جمهوری اسلامی قرار گرند. واقعیتی که در هشدارهای مکرر "نامه مردم" نیز بازتاب یافت.

هم شواهد امر گواه بر آنست که نورالدین کیانوری و مریم فیروز به عنوان نخستین قربانی دیسیسه پردازیهای تازه رکم خود را انتخاب شده اند - این انتخاب، به دلایل گوناگون، کاملاً حساب شده صورت گرفته است.

اگر امروز نورالدین کیانوری در معرض انواع فشارها و محرومیت‌ها قرار می‌گیرد بخطاب آنست که در جریان دیدار گالیندویل از "زندان اوین"، آگاهانه علیه رکم خود را "ولایت قیمه" و دژخیمانش قیام کرد و دریابر زندانیان و شکنجه گران صریح و روشن از بوج بودن اتهام "جاسوسی"، "قصد براندازی" از شکنجه‌های وحشیانه و محروم بودن از حق برخورداری از وکیل مدافع در جریان محکمه سخن گفت و دستهای نیمه فلنج و انکشان شکسته خود را نشان داد و اعدام هزاران جوان بیکنایه را محکوم کرد. بدینسان، کیانوری بسهم خود، پسیاری از رشته‌های رکم را بنه کرد و به روشن ترین وجهی ماهیت ضد دمکراتیک و ضد انسانی آن را افشا ساخت. در رابطه با سخنان کیانوری به یک اصل حقوقی مراجحه می‌کنیم تا ژرفای موضوع بهتر درک شود. از نظر حقوقی، پذیرش اتهام و اعتراف به چون زمانی دارای ارزش و اعتبار قانونی است که مته نه در زیر شکنجه‌های جسمی و روحی، یلکه در شرایط طبیعی و برخورداری از سلامت تن و روان، در برابر شواهد و استاد ارائه شده توسط مراجح ذیصلاح قانونی، خود اتهامی را پذیرد یا به ارتکاب جرم اعتراف کند. در غیر اینصورت، کسی یا کسانی که به قصد پاپوش دوزی و پرونده سازی با توصل به شکنجه و آزار و اذیت و توهین، فردی را به اعتراف به گناهان ناکرده وادر می‌سازند، خود باید برگرسی اتهام نشانده شوند و به تناسب اثبات چرم و اعمال غیرقانونی شان کیفر بینند. مراتب بالا

پرورش در سطح نازلی است. در چنین اوضاع و احوالی، سران رئیم از نوسازی در ایران سخن می‌گویند. نوسازی برقه پایه ای باید صورت گیرد و اصولاً راه رشد اجتماعی و اقتصادی ایران چگونه باید باشد؟ بیکاری، فقر و گرسنگی، بی خانمانی و بیسواندی و فساد گسترده جامعه را فراگرفته است. نرخ رشد جمعیت بسیار بالاست.

در بی ارائه طرح هیئت سیاسی برای نظرخواهی، رقتا برای پیرارسانخت محتوای طرح از خود احساس مستولیت جدی نشان دادند. در پاسخ به این برخورد شایسته، ما نیز بادرنظیرگرفتن پیشنهادهای ارائه شده و نیز تصمیم هیئت سیاسی، اصلاحات بسیاری در آن به عمل آوردمیم. شایان بیان است که در مواردی نه اندک طرح دستخوش تغییرات مضمونی کیفتی نوین گردید.

پیش از آغاز به بحث، در پیوند با مطالب مطرح شده از جانب رقتا ذکر دو نکته ضرور است:

اولاً، گزارش هیئت سیاسی به پلنوم کمیته مرکزی حزب توده ایران اشاره کرد که پلنوم کمیته مرکزی هرچند در برگیرنده برخی مسائل توریک و اقتصادی است، ولی برای آن تهیه نشده است که پاسخگوی همه مسائل توریک و اقتصادی در ارتباط با روندها و تحولات جاری در مقیاس جهان و جامعه ما باشد. البته با توجه به روندها و رویدادهای پراهمیت

جهانی و حدت مضلات اجتماعی - اقتصادی ایران، تلاش ورزیدم گرهی ترین مسائل ایران و جهان و نیز بیویژه جنبش جهانی کارگری و کمونیستی را به گونه ای مستند و همه جانبه تحلیل کنیم و ضمن شکافتن ماهیت آنها، نقطه نظرات خود را ارائه دهیم.

ثانیاً، در رابطه با خواست پاره ای از رقتا دایر بر شرورت تشریح ساختار طبقاتی جامعه در گزارش، خاطرنشان می‌سازم که ساختار طبقاتی جامعه در برنامه حزب عمیقاً مورد بررسی قرارگرفته است و از آنجانی که در فاصله کوتاه زمانی بین کنفرانس ملی تا امروز، تغییرات اساسی ای در ساختار طبقاتی و ترکیب نیروهای اجتماعی بوجود نیامده و نیز توانست بوجود بیاید، به نظرما نیازی به تجدید نظر دیده نی شود.

هدف از تحلیل آنچه در جامعه ما می‌گذرد، تعین شعارهای مرحله ای و پیدا کردن طرق تحقق بخشیدن به آنهاست. رویدادهای کشور افکار عمومی را نه تنها در سطح ملی، بلکه در سطح بین المللی نیز به خود مشغول داشته است. البته دور از واقعیت خواهد بود اگر تلاش امپریالیسم برای دسترسی به منابع زیرزمینی ایران را علت عده توجه به حوادث کشور بدانیم. آنچه در این میان باید قبل از هرچیز جلب نظر کند موقعیت جغرافیائی - سیاسی ایران است. ایران با اتحاد شوروی ۲۵۰ کیلومتر مرز مشترک دارد. ایران، دوکشور پاکستان و ترکیه را که دارای اهمیت استراتژیک برای امپریالیسم جهانی است از راه خشکی به هم متصل می‌سازد. ایران بزرگترین و برجسته‌ترین کشور در منطقه خلیج فارس، به مشابه یکی از شرشارترین منابع نفت و گاز جهان بشمار می‌رود و از این نظر نقش مهمی دارد.

بنابراین می‌توان گفت هرآنچه در کشور ما روی می‌دهد، خواه ناخواه تأثیر معینی بر رویدادهای جهانی خواهد گذاشت. اهمیت تحلیل ما و توجه گیری از آن نیز در اینجا نهفته است.

حزب توده ایران، به عنوان حزب طبقه کارگر، باید دقیقاً تناسب نیروها در جامعه و ماهیت طبقاتی و پایاکاه اجتماعی حاکمیت و نیروهای شرکت کننده در آن و نیز میزان ثبات سیاسی رئیم را ارزیابی کند. آکاهی از این امر برای تعین شعارهای مرحله ای اهمیت فوق العاده دارد. افزون براین، بشریت بزودی با به سده بیست و یکم می‌گذارد. ما با چه توشیه ای می‌خواهیم به پیشوایان این سده بروم؟ کشور ما دچار بحران عمیق ساختاری است. تولید صنعتی و کشاورزی ما در سطح پائینی قرار دارد. بهداشت و آموزش و

ادامه، گزارش هیئت سیاسی به پلنوم کمیته مرکزی حزب توده ایران

وضع اجتماعی - اقتصادی ایران و راهی که ما باید در پیش گیریم

چگونه باید دهها میلیون ایرانی را از نظر کار دائم، خوارک، پوشک، مسکن، آموزش، بهداشت و ... تامین کرد؟

حزب توده ایران باید برای پرسش هایی از این دست پاسخ صریح و روشن داشته باشد. پلنوم دیاه ۶۶ کمیته مرکزی کام های نخست را در این راستا برداشت. پلنوم همچنین برخی مسائل توریک را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد و به تاییج معینی هم رسید. امروز نیز ما باید تلاش ورزیم تا پاسخ های قانون گذاری برای پرسش های طرح شده بیاییم.

حزب ما، همیشه سعی کرده تا در تحلیل وضع ایران و جهان از شیوه بروخورد دیالکتیکی بهره گیرد و هدفش همواره انطباق خلاق مارکسیسم - لنینیسم برشراحت جامعه ایران و بهره جویی از آن برای ارزیابی رویدادها بوده است. ما، به سوسيالیسم علمی وفادار بوده و هستیم. ما، دفاع از منافع طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان شهر و روستا را وظیفه عمدۀ خود می‌دانیم. ما، در راه ساختمن سوسيالیسم در ایران مبارزه می‌کنیم. اما، این هدف درازمدت ماست و برای دستیابی بدان باید با مضلات کنونی کشور، واقع بینانه بروخورد کرد.

حزب ما سیاست خود را در همه زمینه ها با در نظر داشتن منافع خلق ها و زحمتکشان ایران، در جهت آزادی و سلح و نیز پیشرفت اجتماعی تعین می‌کند. در تدوین این سیاست ما نه تنها منافع طبقه کارگر و دهقانان تهیست، بلکه منافع همه لایه ها و طبقات خلق را در نظر می‌گیریم. مثلاً، چگونه می‌توان در کشوری که لایه های میانی درصد شکننده ای را تشکیل می‌دهند و سرنوشت حال و آینده کشور به گونه ای با موضع گیری آنها در ارتباط است. آنان را نادیده گرفت؟

در این تردیدی نیست که ما در تعین خط مشی سیاسی از نوادنیشی الهام می‌گیریم. ولی، در این راه به هیچ وجه تا سطح نونه برداری و تقلید طوطی وار سقوط نمی‌کنیم. از اینرو، تلاش ما آنست که تحلیل ما از اوضاع و احوال کنونی ایران سرشت واقع بینانه داشته باشد.

بررسی مسئله ثبات سیاسی رئیم حاکم و یا عدم آن، کلید درک رویدادهای کشور است. البته، مظاوم را از ثبات سیاسی، ادامه حیات رئیم نیست. تا یک سال قبل از سقوط رئیم شاه برخی از

ها به درستی خواهان کاهش سریع بودجه نظامی است. خیانت سران مرجع حکومتی اسلامی به آماجهای انقلاب سبب رویگردنی فزاینده مردم از رژیم گردیده است. پایگاه اجتماعی رژیم روز به روز محدود تر می شود. این خود یکی دیگر از علل بی ثباتی رژیم "ولایت قضیه" و سرچشم‌های نگرانی حکام جمهوری اسلامی بشمار می رود.

تشدید اختلاف میان دو جناح عده در هرم و پیرامون حاکمیت به مشابه یکی از پدیده های مهم، نشانه دیگر عدم ثبات رژیم بشمار می رود، بویژه اگر به هرچه عمقی تر شدن اختلاف هاتوجه کنیم. این دو جناح که به "میانه روها" و یا "اقع گراها" و "تدروها" و یا "تندرگراها" مشهورند، سال‌هاست رویارویی هم قرار داشته و در مبارزه با هم هر دو از "شمیز" خمینی استفاده کرده اند. شخص خینی در زمان حیاتش یکانه عامل حفظ "موازنۀ نیروها" در حاکمیت به منظور مانع از برخورد میان آنها بود.

حزب توده ایران در استاد کنفرانس ملی، ساختار دولتی در جمهوری اسلامی را ساختار قرون وسطایی نامید. ما نوشتم که در استان ها و شهرستان ها امام جمعه ها و "نمایندگان امام" مسئله مرکزی قدرت را تشکیل می دهند و در پشت سر تبعیت ظاهری فرمانداران و استانداران از آنها، در بسیاری موارد دشمنی آشیتی ناپذیر نهفته است. افزون بر این، میان امام جمعه ها و نمایندگان امام نیز اختلاف عمیق وجود دارد. باید خاطرنشان ساخت که رایه های سپاه پاسداران هر استان و شهرستان با مرکز نماینده های "رهبر" هستند و خود آنها هم میان خود اختلاف دارند.

اختلاف میان سپاه پاسداران و ارتضی و نیز میان کمیته ها و شهریانی واقعیت است انکار ناپذیر. اختلاف درونی، هریک از این نهادها را هم مانند خورde می خورد.

مجموعه این عوامل، آن هم در شرایط خلاه بوجود آمده پس از مرگ خمینی، نمی تواند بی ثباتی رژیم را تشدید نکند. برخی از بلندکویان رژیم "حفظ و مصلحت نظام" از آندیشه های جناحی" در نظام حاضرند برای "حفظ و مصلحت نظام" از آندیشه های جناحی" خود پذیرند. به یاور ما، چنین نظری منطقی نیست. زیرا از آندیشه و یا اعتقاد "جناحی"، اگر واقعاً وجود دارد نمی توان گذشت. اختلاف ها در هرم حاکمیت بازتاب تضاد طبقاتی و مبارزه نیروها در بطن جامعه است. البته وقتی ما از مبارزه طبقاتی سخن می گوییم، آن را در مقیاس گسترده در نظر داریم. اگر پیزدیرم که هر یک از جناح های اجتماعی گروههای ویژه ای را پشت سر دارند، باید قبول کنیم که هر یک از آنها نیز برای دستیابی به اهداف معین اقتصادی - سیاست مبارزه کرده و می کنند. بنابراین بدون تأیین این منافع، یعنی خواست لایه های معین اجتماعی، اختلاف کمکان ادامه خواهد داشت.

در برخورد "میانه روها" و "تدروها" با معضلات اجتماعی - اقتصادی و سیاسی در چهارچوب نظام سرمایه داری تفاوت محسوسی وجود دارد. اگر جناح نخست خواهان "سپردن کار مردم به دست مردم"، یعنی به سرمایه داران است و ضرورت اتخاذ سیاست "دروازه های باز" به قصد جلب سرمایه انحصاری خارجی را یکانه راه رشد اقتصادی می داند، جناح دیگر خواهان نظارت دولت بر اقتصاد و تحدید حیطه عملکرد بخش خصوصی و استفاده از سرمایه عظیم ابانته شده در دست بازرگانان برای رشد تولید صنعتی است و با سیاست "دروازه های باز" مخالفت می کند. این گروه مخالف میاري با انحصارهای فراملی است و سرمایه خارجی را در محدوده بهره گیری از تکنولوژی مدرن مطرح می سازد.

شواهد موجود گواه بر آنست که اختلاف های موجود میان دو جناح عده در هرم حاکمیت و پیرامون آن فقط با بدست گرفتن انصار حاکمیت از جانب این یا آن جناح امکان پذیر است.

از چه راههایی ممکن است حاکمیت انحصاری بدست آید؟ جواب به این سوال برای تبیین سیاست حزب از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است.

دو جناح عده می توانند در مواردی برای دفاع از خود و تعریض به نیروهای مترقبی و انتقامی زیان مشترک پیدا کنند. اما، تحریه نشان داده که عمر چنین سازشی کوتاه است و اصولاً با وجود اختلاف های بینایی غیر تواند دیرها باشد. بنابراین در اینجا به هیچ وجه بحث بر سر امکان سازش موقتی دو جناح در برابر خطری که آنان را تهدید کند نیست. این یک امر طبیعی است. اما آنچه باید دقیقاً مورد حلاجی قرار گیرد مضمون و چکونگی برخورد میان دو جناح عده در هرم حاکمیت و پیرامون آن

سیاستمداران جهان منکر عدم ثبات سیاسی آن رژیم بودند. ولی رژیم شاه علاوه از داخل منفجر شد. رژیم جمهوری اسلامی در چه وضعی است؟ بدون مبالغه می توان گفت که عدم قبول آتش پس برای رژیم که فاقد ثبات سیاسی بود به معنی آغاز فروپاشی جمهوری اسلامی محسوب می شد. جمهوری اسلامی با پذیرش قلمترامه ۵۹۸ کوشش کرد تا از فروپاشی رژیم در کوتاه مدت جلوگیری کند. اما، جلوگیری از این روند در دهان مدت ناممکن است. مسائل و تضادهایی که اکنون در جامعه مطرح است به مراتب حادتر از مسائل و تضادهای قبل از جنگ ویش از انقلاب بهمن ۵۷ است. درحال حاضر، دردهای اجتماعی - اقتصادی ایران به مراتب شدیدتر از ده سال پیش و علاج آنها با وجود رژیم دیکتاتوری مذهبی در تقاد است.

پذیرش آتش پس ضربه ای بود به سپاه پاسداران، بویژه اینکه سران رژیم، رضایی، فرمانده سپاه، را مجبور کردند که بر منحصه تلویزیون ظاهر شود و مستولیت شکست ها را به عهده گیرد. این امر که بر روابط روحانیون و سپاه پاسداران لطمۀ جدی وارد ساخت، از جمله عوامل تصنیف و بی ثباتی رژیم به شمار می رود.

پایان جنگ برای توده های میلیونی مردم به معنی پایان فقر و مسکن و بی خانمانی و گسترش عدالت اجتماعی بود. در واقع نیز جنگ، روند تقسیم جامعه به دو قطب - ساجدانه روت و محروم - را تشدید کرد. تروتندان تروتندتر و قبرا قفتر شدند.

با پایان جنگ مبارزه برای بهبود شرایط زندگی، بویژه میان کارگران و دانشجویان، به سطح نوینی ارتقاء می یابد. اعتصاب های جسته و گریخته کارگران و تظاهرات دانشجویان، با وجود حاکمیت ترور و اختناق بی سابقه، علامتی از پایان فروکش جنبش در جامعه است. سال پیش نتفکران که نقش تعیین کننده ای در پیروزی انقلاب بهمن داشتند، خواهان بهبود شرایط کار و زندگی خود شدند دانشجویان نیز با اعتراضات و اعتصابات پردازمند خود خواستار حل مسائل صنفی از قبیل خوابگاه گردیدند.

در هر دو مورد اعتراض، خواه از سوی دانشجویان و خواه از سوی کارگران نفت، وضع به اندازه ای حاد بود که خمینی راسا به صدور بیام متول شد. او در پیام هایش یک بار دیگر کوشید با طرح ضرورت دفاع از اسلام، مسائل مادی و خواستهای زحمتکشان را در درجه دوم اهمیت قرار دهد. جانشینان خمینی هم می کوشند تا پایشان را جای پای او بگذارند. اما، اینکونه تبلیغات دیگر در جامعه خردیار ندارد. مردم خواهان زندگی بهتر می ستدند، ولی رژیم که قادر به تحقق خواست های مردم نیست از آنها می خواهد تا کمرینده را هرچه سفت تر بینندند.

کوشش رژیم برای زهرچشم گرفتن از توده های مفترض از طریق کشتار جمعی زندانیان سیاسی (که آنان نیز در پیش میله های آهین، به مبارزه خود برای دستیابی به حقوق انسانی ادامه می دادند) به فقط به تیجه دخواهشان نرسید، بلکه پرعکس بر خشم و نفرت نسبت به رژیم حاکم در جامعه دامن زد و پایه های قدرت آن را لرزان تر ساخت.

سرکوب، نخستین پاسخ حکومت های خودکامه به بحران های اجتماعی - سیاسی است که در عین حال نشانکر عدم ثبات و عدم شروعیت آن رژیم ها نیز هست. مانورهای تحت نام "عملیات کمین و دفاع شهری" با شرکت ۶۰۰ هزار پسیجی در سراسر کشور را هم باید از این دیدگاه ارزیابی کرد. این مانورها علیه دشمن خارجی نبود. در جریان مانورها، پسیجی ها راههای ورودی و خروجی شهرها را مسدود می کردند، به "مراکز فرضی دشمن داخلی" حمله می کردند، با انفجارهای بی در بی به تخریب فرضی" میدان های اصلی شهرها می پرداختند. رژیم دارای ثبات سیاسی نیازی به مانور وسیع علیه "دشمن داخلی"، یعنی خلق، ندارد.

عدم ثبات رژیم را می توان از ادامه سیاست نظمی کردن شئون اجتماعی - اقتصادی جمهوری اسلامی نیز به روشنی دید. جنگ پایان یافته است. منطقاً باید به سیاست نظامیکری نیز پایان داده شود. اما، رژیم همچنان بیش از یک میلیون انسان را در ارتش و سپاه و پسیج مسلح کرده و در خطوط مزدی و سربازخانه ها نگاهداشتند. رژیم از بازگشت آنها به شهرها و روستاهای هرآس دارد. این نیروی عظیم، پس از ۶ سال جنگ بی حاصل، کار و زندگی و رفاه می خواهد و برای دستیابی به این خواست

در واقع نیز انتخاب خامنه‌ای به "رهبری"، آن هم پس از پندو پست‌های پشت پرده، وجود خلاه پس از مرگ خمینی را به عیان نشان داد، بیویه اگر در نظر گرفته شود که خامنه‌ای دارای شرط مرجعیت نیست. خود وی پس از انتخاب گفت که معلوم نیست این گزینش جنبه دائمی داشته باشد. منظور وی "انتخاب" شدنش برخلاف قانون اساسی بود که مدتی بعد در جیان "همه پرسی" به اصطلاح تصویب شد.

انتخاب خامنه‌ای به رهبری، اختلاف جدیدی را موجب گردید. دعوا پرس مرجعیت و مخالفت علی‌یا غیرعلی مراجع تقلید گوناگون با مرجع تینی شده از جانب خامنه‌ای - رفستجانی - مشکینی، از جمله این اختلاف هاست. تصادفی نیست که حائزی زاده در مجلس گفت: "در این زمان حساس مطرح کردن مراجع گرامی دیگر یکپارچگی و اتحاد مذهبی - سیاسی را به خطر می‌اندازد و باعث سردرگمی و سرگردانی مردم و تفرقه در امت اسلامی می‌شود" ("اطلاعات" ۲۱ خداد ۶۸).

تصادفاً مسئله مرجعیت و انتخاب اراکی به این سمت، ضعف رهبری را آشکار کرد. چون مراجع و قتها باید از "رهبر" مجتهد، یعنی خامنه‌ای، تنها در امور حکومتی تعیت کنند، اما در امور غیر حکومتی باید تابع

مرجع تقلید شد. اما، مرجع تقلید مانند گذشته واحد نیست. برخی از روحانیون با اشاره به نظر "مراجع موجود" دایر بر جایز بودن "بقای بر تقلید میت" می‌گویند، مقلدین خمینی می‌توانند به تقلید خود باقی بمانند.

مدرسین حوزه علمیه قم، گلپایگانی را به عنوان مرجع تقلید انتخاب کردند. وی در پاسخ به تلکرام خامنه‌ای، او را ملزم به "عمل بر وفق شرع" کرد. این بدان معناست که خامنه‌ای فقط می‌تواند مجری باشد و در مقام اقتاء نیست.

در مشهد هیئت امنای تشکیل می‌شود که مقلدین را در مسائل شرعی راهنمایی کند بدین سان رژیم با تعدد مراجع تقلید روپرورست که این امر به اختلافات حتی سیاسی دامن خواهد زد. معلوم نیست مرز میان مسائل حکومتی و غیرحکومتی کجاست و از جانب چه کسانی باید تعیین گردد. اگر مراجع موضوعی را غیرحکومتی بدانند و در مورد آن قتوان بدهند درحالی که رهبر همان موضوع را حکومتی تشخیص بدهد، حکم چه کس و یا کسانی دوست خواهد بود؟ بدین سان رژیم در چنین وضعی "با مفاسد و مشکلات" روپر خواهد شد.

این شواهد برخورد در درون هیئت حاکمه را که بی‌شک در صورت تداوم، تأثیر منفی در حاکمیت خواهد گذارد و نسبت به اهمیت خود پایه های آن را متزلزل خواهد کرد، عیان می‌سازد. به نظر می‌رسد، مسئله نفس وحدت رهبری سیاسی و مرجعیت پس از مرگ خمینی و تعدد "مرجعیت"، هرج و مرج موجود در حاکمیت را عمیق تر خواهد کرد.

در این پیوند، لایحه قانونی بروز شده به مجلس شورای اسلامی دایر بر ضرورت مراتعات و اجرای مسائل مطروحه در وصیت نامه خمینی توسط دستگاه‌های مختلف اجرائی، قضائی، نظامی و انتظامی کشور به مثابه "خط مشی نظام جمهوری اسلامی" برای حال و آینده هدف سیاسی معینی را تعقیب می‌کند که مورد نظر "تدروها" است.

سازش در مورد انتخاب خامنه‌ای به مقام "رهبری"، از آنجا که با موافق و اشکالات فراوان قانونی روپرورست و این اشکالات نه تنها پس از بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی ازین نرقه، بلکه افزون تر نیز شده و شکننده است و غی تواند مدت زمان طولانی دوام داشته باشد.

واعقیات پیانگر آنست که پایه‌های اعتماد به "رهبر" حتی در بین بخشی از خدمتکاران و دست اندکاران رژیم از جمله ثانیاندگان مجلس فرو ریخته است و به خامنه‌ای نه بعنوان یک رهبر مذهبی واجب الاطاعه، بلکه بعنوان پیانگر "منویات جناح خاص" می‌نگرند.

و اما درباره موضع توده‌ها پاید خاطرنشان ساخت که اکثریت آنها اعتمادی به رژیم ندارند و اصولاً تقاضی هم در به اصطلاح انتخاب "رهبر" نداشته اند. به موجب اصل ۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی، "ولایت مطلقه" یعنی واگذاری حق حل و فصل مسائل کشوری به شخص "ولی فقیه" که می‌باشد مورد پذیرش اکثریت مردم باشد.

در جریان بازنگری قانون اساسی، اصل بسیار مهم ضرورت پذیرفته شدن "رهبر" از جانب اکثریت مردم حذف و انتخاب وی (طبق ماده ۱۰۷) به مجلس خبرگان واگذار گردیده است. بدین سان "رهبر جدید" عمل تابع

است. هنوز خمینی در قید حیات بود که بر سر رهبری پس از مرگ وی میان طفیل از هواداران آیت الله منتظری، گروه مهدی هاشمی و جناح رفستجانی - خامنه‌ای برخورد و اختلاف نظر شدید پیش آمد. در این مبارزه برای نخستین بار خمینی و گروه رفستجانی - خامنه‌ای حکم اعدام افراد معمم را صادر کردند. نایاب فراموش کرد که تا آن ایام روحانیون حاکم در بدترین حالت به خلخ لباس حکم می‌دادند و حاضر به رواج خونریزی روحانی به دست روحانی نبودند.

حزب توده ایران به موقع خود در تخلیل علل دستکیری و اعدام مهدی هاشمی و پارانش، به درستی کنار گذاشده شدن منتظری از عرصه سیاست را پیش بینی کرد. رویدادهای بعدی، بیویه اعدام گروه امید بخف آبادی و ... از نزدیکان منتظری، درستی نظر ما را نشان داد.

غونه دیگر برآورداد تشدید حمله به موسوی، نخست وزیر وقت رئیم، و داستان استعفای او بود. گروه رفستجانی - خامنه‌ای پس از موقفیت در سرکوب فیزیکی طرفداران منتظری، یورش پنهانی به موسوی را سازمان دادند. اوایل آذرماه ۶۷ حمله به موسوی تشدید گردید.

در "نامه سری" موسوی به خامنه‌ای، علت اصلی استعفای او بیان شده است. این نامه آگاهانه به خارج انتقال داده شد و به مقیاس وسیع انتشار یافت. وی در نامه خود ضمن پرشماری علل استعفای از جمله می‌نویسد:

۱- مسلوب الاختیار شدن دولت در سیاست خارجی؛

۲- ارسال نامه به روسای دیگر کشورها توسط رفستجانی بدون اطلاع دولت و شخص نخست وزیر؛

۳- تماش وزارت امور خارجه، تحت نظر خامنه‌ای، از طریق پنج کanal سری با واشنگتن بدون اطلاع رئیس دولت؛

۴- اجراء عملیات برون مرزی (اعمال حزب الله) در لبنان، هواپیما ریاضی، بمب گذاری) بدون دادن خبرآنها به دولت.

بدین سان موارد اختلاف که منجر به استعفای موسوی گردید، جدی بود و می‌توانست به سقوط دولت وی بیانجامد. اما ورود خمینی به میدان ورد استعفای وی گامی بود برای نجات موسوی. با این حال این اقدام نیز کافی نبود. خمینی با صدور فرمانی پیرامون تعیین وی به مستولیت "اداره کلیه امور جاپاناز" موقتاً نتشه گروه رفستجانی - خامنه‌ای را با بن بست روپر ساخت. خمینی در فرمان خود خطاب به موسوی علت این گزینش را که جز جانبداری از وی و گروهش و تداوم تلاش جمعی سازش جناح ها نبود پنهان نکرد.

واقعیت آنست که، بیویه پس از انتخاب رفستجانی به مقام ریاست جمهوری و بازنگری قانون اساسی از جمله برای قدرت بخشیدن به رئیس رفستجانی - خامنه‌ای دایر بر "وحدت" میان سران رئیم به ایات رسید. رفستجانی با حذف عده ای از وزراء سابق که به جناح "تندروها" منسوب بودند از فهرست کابینه پیشنهادی خود و کنار گذاشده میرحسین موسوی از مقام حساس نخست وزیری، نشان داد که عمر سازش دو جناح عمده حتی کوتاه تر از آنچه که تصور می‌رفت، بود.

۲۴ مرداد ۶۸ برخی از نمایندگان مجلس، هنوز قبل از تغییرات در قوه قضائیه، نکرانی خود را از متنزی شدن "افرادی" که بارها توسط امام امت تایید شده اند" بازگو کردند. قضی زاده هاشمی، یکی از نمایندگان مجلس رئیم، پس از اعلام نام وزراء جدید که عده ای از آنها تحقیل کرده آمریکا هستند گفت: "یقین دارم اکثریت قاطع کسانی که قبل از انتقال در آمریکا تحقیل کرده اند عدتاً تفکرکشان آمیزه ای از تفکر اسلامی و آمریکائی است و در کابینه جدید موفق نخواهند شد".

ایا می‌توان با توجه به هشدارهای خمینی گفت که پس از مرگ وی همه اختلاف‌های پیش گفته به فراموشی سپرده شده و جناح پندی ها به خودی خود از بین رفته است؟

سیر رویدادها پس از مرگ خمینی نشانگر تشدید اختلاف‌ها میان دو جناح عده تا مرز تهدید به نابودی فیزیکی یکدیگر است. حزب، در اعلامیه خود به مناسب درگذشت خمینی به درستی نوشت که سران رئیم علاجی جز سازش ندارند. اما، این سازش نمی‌تواند درازمدت باشد. تصور اینکه خمینی "عامل اختلاف بوده و با مرگ وی دیگر جناحی و اختلافی باقی نمانده، در بهترین حالت خوشبینی بی اساس است.

و انگلی رفستجانی در ایجاد ساختار جدید حاکمیت در "مرحله جدید" که هدف از آن سرو سامان دادن به وضع قلاکت بار اقتصادی به کمک سرمایه انصاری و داخلی است، حریه برندۀ حفظ استقلال جمهوری اسلامی را از دست خواهد داد. اگر این روند با بهبود سریع و ملموس زندگی دهها میلیون انسان همراه نباشد - که خواهد بود - رفستجانی و یارانش قربانی نوبتی خواهد شد.

ما معتقدم که رئیم در کوتاه مدت خواهد توانست تحولی در جهت تحقق خواسته‌های اجتماعی - اقتصادی مردم بوجود آورد. بنابراین اقتصاد ورشکسته مانند شمشیر داموکلیس بالای سر "رهبران جدید" آویزان خواهد بود.

برای جلب سرمایه، "رهبران جدید" باید تدبیر جذب کننده ای از قبیل بانیس دادن صنایع و بانکها و زمین‌های ملی شده به "صاجبان اصلی" اتخاذ کنند، اجازه بازگشت به کروه‌های صنعتی - مالی حکمرانی در دوران رئیم کذشته پدهند و نظام سرمایه داری وابسته را رسماً پذیرا گردند. آیا، این تدبیر، آن هم پس از ۱۰ سال تبلیغ علیه "مستکبرین" و امپریالیسم آمریکا برای مردم قابل فضم خواهد بود؟ آیا "تندروها" تخت شرایط مین، از این فرست طلاقی برای یورش به "میانه روها" و دستیابی به موضع برتر استفاده خواهد کرد؟

در پرسی آینده جناح رفستجانی - خامنه‌ای نباید نفوذ منتظری و یارانش را نیز فراموش کرد. پس از مجبور ساختن منتظری به استغافه محبوبیت وی به عنوانی فردی که مظلوم واقع شده به میزان زیادی بیویه در پیرامون حاکمیت افزایش یافته است.

مجلس شورای اسلامی در ترکیب فعلی مشکل دیگر کروه رفستجانی - خامنه‌ای پشمار می‌رود. "روحانیون مبارزه تهران" که دبیرش کروبی، رئیس کنونی مجلس شورای اسلامی است و روحانیون مانند محشمنی، خوئینی‌ها، توسلی، خلخالی، غفاری و ... در آن عضویت دارند. طبعاً ساکت خواهند نشست و به مبارزه با گروه رفستجانی - خامنه‌ای ادامه خواهد داد. میرحسین موسوی و تعداد زیادی از معاونان و مدیران کل که "کنار" گذاشده شده اند، در زمرة مخالفان بالقوه "رهبران جدید" قرار دارند.

تندروهای دیگری از قبیل دانشجویان مسلمان عضو "دفتر تحکیم وحدت" و نیز بخشی از طلاب حوزه‌های علمی و روحانیون قم و اصفهان و مشهد و تهران نیز در رصف مخالفان رفستجانی - خامنه‌ای قرار دارند. "میان روها" فقط با استقرار یک حکومت استبدادی مطلق که لب تیز

تیغ آن در عین حال متوجه رقبا و سرکوب فیزیکی "تندروها" و تشید ترور و آختاق به قصد سرکوب اعتراف توده‌ها باشد می‌توانند حاکمیت خود را حفظ کنند. اما، سیر رویدادها نشانکر آن است که احتمال شکل گیری دیکاتوری مشابه خمینی در کشور در شرایط موجود بعید به نظر می‌رسد. البته در صورت محدود بودن مخالفان "رهبران جدید" شاید سرکوب فیزیکی آنان امکان پذیر می‌بود. اما اولاً؛ دامنه مخالفان در جناح "تندرو" بسیار وسیع است و ثانیاً؛ حتی با حذف فیزیکی این جناح مبارزه برسر قدرت پایان خواهد یافت.

به آنچه گفتیم باید هراس دائمی رئیم و رهبران جدید آن از بروز تشنجات زایده بعنوان اقتصادی و مالی و قرق و بیکاری و بی خانگانی را نیز بر آنها افزود. می‌توان گفت از هم پاشیدگی شیرازه تولید صنعتی و کشاورزی و پیامدهای مخرب اجتماعی آن بزرگترین تقطه ضعف برای رئیم در شرایط کنونی است. سرنوشت "مرحله جدید" صرف نظر از چکونگی ادامه مبارزه جناح‌ها، در درجه اول با وضع اقتصادی بیویه دارد.

هر حزب سیاسی که بخواهد بر سیر رویدادها تاثیر بگذارد باید جوابگویان مسائل را مورد بررسی قرار دهد. هدف ما نیز جز این نیست. هیئت سیاسی با تقدیم این گزارش به پلنوم کمیته مرکزی درواقع زمینه بحث را آماده کرده است. این وظیفه پلنوم کمیته مرکزی است که به تحلیل دقیق اوضاع بپردازد و برآسان آن درباره روش و جهت مبارزه حزب تصمیم مقتضی اتخاذ کند. هدف از این تصمیم کمیته مرکزی باید معاور کردن راه تاثیرگذاری فعل حزب توده ایران بر رویدادهای سیاسی جامعه ایران باشد.

گردانندگان مجلس خبرگان خواهد بود.

اصل ۱۰۷ مسئلله "داشتن صلاحیت مرجحیت رهبری" را با "علم به احکام و موضوعات" قوه تعیین کرده که این نیز عملان تیشه به ریشه "ولایت قیمه" زده است.

در واقع می‌توان گفت که پیش زمینه‌های تحقیق شمار حزب درباره طرد رئیم "ولایت قیمه" پس از مرگ خمینی فراهم می‌گردد و اختلاف جناح‌ها و مبارزه برسر قدرت، عمل‌در محدوده مینی، "ولایت قیمه" را از مقصمون و محتوا مورد نظر خمینی خالی کرده است. در مقابل، در مواد بازنگری شده قانون اساسی برخی اختیارات رئیس جمهور تا حد انتیارات خمینی در زمان حیاتش ارتقا داده شده است که این نیز نی تواند در درازمدت تضاد میان "رهبر" و "ریاست جمهوری" را تشید نکند.

تجربه ده سال گذشته نشان می‌دهد که تلاش خمینی برای ایجاد "هزیستی" و یا به قول خود وی "وحدت" میان دو جناح عده با شکست رویرو گردید. هیچ دلیل وجود ندارد که امروز، در غایب وی ناگهان به اختلاف ما پایان داده شود. مبارزه برسر قدرت ادامه خواهد یافت و جناح ها از هر فرصت و امکان و هر شکل و شیوه، از جمله حذف و طرد و نابودی جسمانی یکدیگر، برای رسیدن به اهداف خود استفاده خواهد کرد.

رفستجانی در مراسم تخلیف در مجلس شورای اسلامی از "دوره جدید" و "مرحله جدید" پاد کرد. وی در سخنرانی خود از جمله پیرامون ضرورت فعل کردن ساختار دولتی سخن گفت.

در "مرحله جدید" ساختار حکومتی باید تغییر یابد. زیرا در غیراینصورت نه سرمایه به اصطلاح سرکردات داخلی و نه از همه مهمتر سرمایه انصاری خارجی را می‌توان جلب کرد. گروه رفستجانی - خامنه‌ای چنان که گفتیم، طرفدار نزدیکی به غرب است و به ثبات سیاسی و تضمین نیاز دارد. رفستجانی و یارانش از جمله "رسالتی ها"، باید چنین خواستی را برآورده سازند. "تندروها" با مخالفت آشکار و بی‌پره خود سد راه عده جناح "میانه روا" هست. تا زمانی که این سد شکسته و نابود نشده است، پایه حاکمیت "رهبران جدید" متزلزل خواهد بود.

حال این پرسش پیش می‌آید: آیا می‌توان گفت که گروه رفستجانی - خامنه‌ای در تبرد برسر قبضه قدرت به پیروزی نهایی رسیده‌اند؟

بنظر ما هنوز نی توان به این پرسش پاسخ قطعی داد. اشتباه خواهد بود، اگر اتحاد رفستجانی و خامنه‌ای و حمایت گروه آذری قمی از آنها را پایدار بدانیم.

در این میان، نقش احمد خمینی، "یادگار امام" را هم نباید نظر دور داشت. احمد خمینی به مشابه فرد نزدیک به محشمنی و ... از گروه "تندروها" علی‌رغم میل جناح "میانه روا" با بار حام دادن به غاییدگان نهادها و بنیادها و سخنرانی‌ها و موضع گیری های خود بطور غیرمستقیم بر سیر حوادث تأثیر گذارد. همچنین نباید خواست "رسالتی ها"، به رهبری آذری قمی، را نیز در زمینه شرکت در رهبری نادیده گرفت. آنها در مبارزه علیه "تندروها" با "میانه روها" مراهی می‌کنند، ولی قابل پیش‌بینی است که پس از پیروزی بر جناح "تندروها" رویارویی "میانه روها" در قبضه کردن حاکمیت قرار خواهد گرفت.

در مورد اختلاف رفستجانی و خامنه‌ای هم باید گفت که درست است که ظاهرا و عملاً رفستجانی و خامنه‌ای قدرت بالفعل بیشتری را در این اختلاف دارند، اما قدرت قانونی خامنه‌ای به عنوان "رهبر" حداقل در مسائل سیاسی بیشتر از رفستجانی است. با توجه به جاه طلبی و خودمحبوبیتی های خاص هردو "رهبر" امکان درگیری میان آنها به هیچ وجه یک امر محل نیست. بیویه اگر در نظر گیرم که پس از انتخاب خامنه‌ای به مقام "رهبری"، رفستجانی در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت:

"ما با خامنه‌ای به این نتیجه رسیدیم که باید اداره فردی وجود داشته باشد. اما بعدها، پس از مذاکرات زیاد به این نتیجه رسیدیم که خامنه‌ای را به سمت کنونی انتخاب کنیم." اینکه در وله نخست رفستجانی طرفدار شورایی بودن "رهبری" البته با شرکت خودش بوده، گویای نارضائی وی از "اداره فردی" امور توسط خامنه‌ای است. اما، شورای پیشنهاد شده توانست اکثریت چشمگیری را پدست آورد.

پدیده‌ای نو...

ستگیتی دردها و رنجها و آلام مردم را از زندگی با پوست و کوشت خود احساس می‌کنند، ضرورت اتحاد نیروها در جهه واحد را هم بهتر فرمی‌باشد.

وقت آن فرا رسیده تا همه ما خود را از برخی پیامدهای ناخواهاند مهاجرت دور ساخته و لحظه‌ای درباره آنچه در صحته اصلی مبارزه می‌گذرد بیان دیشیم.

پلتون فروردین ماه ۶۹ کمیته مرکزی حزب توده ایران موضع خود درباره اتحاد نیروهای مختلف راک را روشن تر کرد. ما خواهان اتحاد همه نیروهای ایوان‌سیوون طالب آزادیهای دمکراتیک و معتقد به مردم سالاری، یعنی استقرار حکومت دمکراتیک برآمده از انتخابات آزاد در هژاریت بهره کیری برابر از کلیه حقوق دمکراتیک در عرصه ای آزاد هستیم. ما، از هیچ حزب و سازمان و گروهی نمی‌خواهیم تا درباره گذشته اش و یا علل تغیر برنامه اش در آیند توضیح بدهد. این یک امر داخلی هر حزب و سازمانی است تا چکونه گذشته خود را تقد کند و از آن برای آنده بند گیرد. اما وجود برنامه آینده برای هر حزب و سازمان فعال و زنده از بدیهیات است. زیرا آنچه پس از طرد راک "ولادت قیه" باید در انتخابات آزاد در معرض قضاوت خلق قرار گیرد، نظرات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی احزاب و سازمانهاست. در جریان مسابقه این نظرات است که اراده خلق می‌تواند بسود این یا آن نیروی سیاسی محلی بیدا کند.

* * * * *

مشور حقوق بشر را نمی‌پذیرند؟ و یا معلوم نیست چرا باید پذیرفت که در درون حاکمیت کشوری نیز افراد مختلف "ولادت قیه" اند که نیستند و هژاریت موجود امکان "خودنمایی" به آنها نمی‌دهد؟ حزب توده ایران با طرح شمار طرد راک "ولادت قیه" که باید دستگیره ای برای زدودن اثار آن از قانون اساسی باشد، حق فرکت نیروهای سیاسی - مذهبی را در جهه واحد به رسیت فناخته است. نه باور مذهبی، نه موضع سیاسی گذشته و حال باید مانع مشارکت این یا آن سازمان دمکراتیک در جهه واحد گردد.

حلت دیگر اهمیت اعلامیه ۲۰ فروردین را باید نه در "سوری" بودن آن، بل در تلاش امضا کنندگانش برای همانگ ساخته را کنار گذازد. چنان متضدن دوران نوادیشی در سیاست را من گذراند. به باور ما، در مبارزه علیه راک باید از تقسیم نیروها براساس نظراتشان حتی المقدور پرهیز کرد. اصل باید اعتقاد به آزادیهای دمکراتیک باشد. بدون دستیابی به آزادی پایان دادن به بحران عظیم اجتماعی - اقتصادی و سیاسی و فرهنگی در ایران امکان ندارد. اگر همه ما، این اصل مسلم را عیقا درک نکنیم، در برهمن پاشنه گذشته، یعنی اتهام پراکنی و پرسنپ زنی خواهد چرخید و در پیشین حالت عمل مشترک نیروها از صدور اعلامیه ها و پیامهای جدایانه مشترک به این یا آن نتایج، نخواهد کرد.

اگر همه ما به دمکراسی و پلورالیسم سیاسی اعتقاد داریم به چه دلیل و علتی نباید مثلاً، مشروطه خواهان را تحمل کنیم. مگر آنها هم مانند دیگر نیروها مراجعات آزادیهای دمکراتیک و احترام به

تعلیل مانع دگرگوئی‌سازی خواهد شد، حقق بخشند. باید در نظر داشت که در اینجا حرف پرس "مسابقه آزاد نظرات" که برخی از رهبران فراکسیونی می‌خواهند به ما بقولاند نیست، بلکه برس تاکتیک بیرونیانه و ریاکارانه قبصه حاکمیت در حزب است. تاکتیکی که یادگار ناپسند اخلاق و شیوه های مبارزه استیلیتی را احیا می‌کند.

باید این بخورد را بخوبی درک کرد. بحث گستردگ، آزاد، سازنده و خلاق در حزب خواه در جریان تدارک کنگره ۲۸ و خواه در خود کنگره باید ادامه باید. ما باید چنان کاریابه واحد و سندی را تدوین کنیم که در برگیرنده همه آنچه ارزشده است و توسط کمونیستها در جریان بحث اراده شده، باشد. نامه سرگشاده کمیته مرکزی نه تنها مرزی برای چنین بخشی در نظر نمی‌گیرد، بلکه تبادل نظر کارا و آشکار در درون حزب را قابلانه تشویق می‌کند.

در جریان کارزار گزارش دهی به ممنظور نامزد کردن نایاندگان کنگره ۲۸، باید زمینه برای پرسی و بحث همه جانه برنامه ها و موضع آنها را فراهم کرد و از علیتی بطور وسیع در این عرصه بهره گرفت. ضرور است که کمیته های حزبی شکل مغاید بحث پیرامون نامه سرگشاده به کمونیستها را تعیین کنند. باید از همه امکانها استفاده کرد که این بحث در شرایط فرمانتواری دمکراسی واقعی، رفیقانه و در هژاریت خلاق جریان باید و به انسجام نیروهای سالم در حزب و نیز تدارک موقتی آمیز تدارک ۲۸ - امین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی کمک کند.

برای حزب نه اخراج، بلکه پاکسازی، نه انشتاب، بلکه فرشتگی متفوّف برایه اصول انتقلابی دگرگوئی‌سازی ضرور است. پیشرفت ما در راه سوسیالیسم انسانی و دمکراتیک، وابسته به ایجاد جامعه باز، آزاد و شکوفا است.

مرکزی درباره مبارزه با اعتقادات سخن ثی رود، بلکه هدف برس آنهاست که با نظریات و رقابت خود عمل خوبی‌شتن را بروان از صفو حزب گذارده اند.

ضرور است قبل از هرچیز به کمونیستها توضیح داده شود که در مانیت امر میان طرح کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و بسیاری از کاریابه های آلترباتیو دیگر از آن جمله "کاریابه دمکراتیک"، آنچه که موضوع به سمت گیری در جهت توسعی و دمکراتیزه کردن حزب مربوط می‌شود، تفاوت چندانی بهشتم نی خورد. ما باید با هم خط مشی ای را که حزب کمونیست اتحاد شوروی و همه خلق برای دگرگوئی‌سازی جامعه ما اتخاذ کرده اند، به اجرا گذاری. اهداف آزمدنه برخی از رهبران که در صدد دستیابی به مقام سیاسی در چارچوب خواست دمکراتیک کمونیستها هستند، کار دیگری است.

برخورد با این نوع افراد باید شکل دیگری بخود گیرد. درست به همین سبب توضیح و بحث پیرامون نامه را باید با برخورد های کاملاً فردی در زمینه روش سازی موضع طرفداران کاریابه ها و جریانات مختلف، بولیزه در برخورد با اضداد مترابز حزب، که فری داده شده اند و قادر نبودند روندهای جاری جامعه را درک گذند، در آمیخت.

برای چه جدایی تا کنگره و نه در جریان کنگره ضرورت دارد؟ این قبل از هرچیز برای آن ضرور است که حزب به یک تشکل بی ریخت و قیامه (آرف)، تکه تکه شده و به قطعات کوچک تبدیل گردد، در حالیکه وحدت و انسجام آن ضرورت حیاتی دارد، و دگرگوئی‌سازی دوران بسیار سخت و دشوار رشد خود را می‌گذراند. نباید به آنکی که در رواج اندیشه نابودی حزب را در درس دارند، اجازه کنند و به نقشه های جاه طلبانه خود که در آخرین

اندیشه های گوناگونی در زمینه اتحاد است که در مواردی نه اندک درآمیخته با پیشادوریها و خود محوریتی هاست. مثلاً، شرط گذاری برخی از سازمانها برای نیروهای شرکت کننده در جهه واحد برای ما قابل درک نیست. مستند افراد و سازمانهای که ضرورت آزادیهای دمکراتیک را تبلیغ می‌کنند، اما در برخورد به مثلاً نیروهای آزاد و آموده، گذشته روی می‌آورند. باید طرز تکر گذشته را کنار گذازد. چنان متضدن دوران نوادیشی در سیاست را من گذراند. به باور ما، در مبارزه علیه راک باید از تقسیم نیروها براساس نظراتشان حتی المقدور پرهیز کرد. اصل باید اعتقاد به آزادیهای دمکراتیک باشد. بدون دستیابی به آزادی پایان دادن به بحران عظیم اجتماعی - اقتصادی و سیاسی و فرهنگی در ایران امکان ندارد. اگر همه ما، این اصل مسلم را عیقا درک نکنیم، در برهمن پاشنه گذشته، یعنی اتهام پراکنی و پرسنپ زنی خواهد چرخید و در پیشین حالت عمل مشترک نیروها از صدور اعلامیه ها و پیامهای جدایانه مشترک به این یا آن نتایج، نخواهد کرد.

اگر همه ما به دمکراسی و پلورالیسم سیاسی اعتقاد داریم به چه دلیل و علتی نباید مثلاً، مشروطه خواهان را تحمل کنیم. مگر آنها هم مانند دیگر نیروها مراجعات آزادیهای دمکراتیک و احترام به

در راه انسجام...

سالم حزب در اوان کنگره برای آنکه متحد، نیرومند و در صفت واحد به این مرز باهمیت در زندگی حزب کمونیست اتحاد شوروی گام گذارد. حزب باید به امر دفاع برخیزد و برمی خیرد، چرا که آن را انشعباب تهدید می‌کند. برای این نیز جدایی نظری و در مواردی جدایی. سازمانی با اینکنونه رواییات افزایی و افزادی که عمل می‌کنند اجتناب نایاب نیز است. طبیعی است که این امری مربوط به خود می‌گزیند. این امری را بدون زیاده روی و با درنظر گرفتن اینکه امروز درباره "تصنیف" حزب هیچ سخنی نمی‌تواند در میان باشد، الجامع پذیرد.

جدایی به منای مبارزه با "دگراندیشان" در حزب نیست. چنین است موضع "دگراندیشان" در حزب نیست. لینی که کمیته مرکزی از آن پیروی می‌کند. ولادییر ایلیچ فرامی خواند تا به استلال انسانها ارزش داده شود و به "دگراندیشان" یا "کسانی که به نحو دیگری به مسائل برخورد می‌کنند" اعتماد گذشته شود (جلد ۵۴-۵۵ ص ۷۲). متأسفانه در اینجا و آنچه نامه سرگشاده کمیته مرکزی به متابه علامتی برای انتقام گیری از کمونیستهای مستقبل اندیش، به بیانه ای برای نوعی "انتقام جویی" نیروهای محافظه کار ارزایی شد...

باید دقیقاً گفته شود: بازگشت به پراتیک زمان گذشته، به شیوه های سالهای ۲۰ و ۲۱ غیرممکن است. هم اکنون ما با تلاش در زمینه تحریف مفهوم و مضمون نامه سرگشاده کمیته مرکزی روبرو هیستیم. می خواهند این تصور را التا کنند که کمیته مرکزی می خواهد خود را از افراد دارای نظریات و اعتقادات مستقبل آزاد کند. ولی در نامه کمیته

در راه انسجام برپایه اصول دگرگونسازی

روزنامه "پراودا" از گان کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی مقاله‌ای پیرامون نامه سرگشاده حزب فید عنوان فوق منتشر ساخته که از جهات کوتناگون شایان توجه است. در این مقاله می‌خوانیم:

می‌کنند. در شماره امروز هم طرح "کارپایه مارکسیست" حزب کمونیست اتحاد شوروی منتشر شده است. در "صفحات بحث" "پراودا" نظرات انتقادی و نه چندان خوشایند پیرامون کارپایه کمیت مركزی نیز درج می‌شود. به همین دلیل اتهام اینکه کارپایه "غواص" را علیه کمونیستهای اصلاح طلب بر می‌انگیخت" غیرقابل پذیرش است. درست آنانی که امروز "پراودا" را متهم می‌کنند، بارها کوشیده اند در سفحتات "پراودا" درست نظرات خود را به اثبات برسانند. چنین به نظر می‌رسد که "دلمکراتها" نیز دانند که بحث آزاد در مطبوعات و در سازمانهای حزبی جز روند عادی دمکراتیک کاملاً طبیعی برای حزب نوسازی فونده بوده و نیست.

اینکه به جای بحث سازنده درباره مضلاتی که حزب را به هیجان آورده، افراد می‌عنی از (هواداران) "کارپایه دمکراتیک" فعالیت تبلیغ و سازمانی خود در چهت جدایی سازمانی بخشی از اعضای حزب برای انداده اند، کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی را نکران ساخته است. جلب و نام نویسی هواداران جدایی جریان دارد، شورایی همسانی در مرکز و بخشی از مناطق بوجود آمده و پیک ما به محل ها اعزام می‌شوند. مستله ایجاد منع مادی مستقل از حزب کمونیست اتحاد شوروی مطرح می‌شود و درباره تقسیم و حتی تصرف اموال حزبی و رسانه‌های گروهی سخن می‌گویند. به موازات این، فراخوان های پیرامون ایجاد سازمانهای سیاسی دیگر قادر گونه می‌نمایند. به کوش می‌رسد. بدینسان، هدف واقعی شوروی به کوش می‌رسد. بدینسان، هدف واقعی پرونده از مولتان "کارپایه دمکراتیک" عبارت است از نه تنها انشعاب ساده، بل در حق حال سازماندهی یک حزب سیاسی روپارویی حزب کمونیست اتحاد شوروی. اختلاف آنها فقط پرس زمان تشکیل سازمان جدید است، بخش پیشنهاد تشکیل آن را تا بیست و هشتمن کنکره می‌دهند، بخش دیگر خواهان تشکیل آن در کنکره یا بعد از کنکره هستند. درواقع این مشی متوجه انحلال حزب کمونیست اتحاد شوروی و کنار زدن آن از عرصه سیاسی است. آنها ضمن اعلام اینکه دیگر هیچ ارتیاطی با حزب کمونیست اتحاد شوروی ندارند مانند سیاستمداران صادق متفو حزب را ترک می‌کنند و به عمل فعل برای تحریب حزب از درون متول می‌شوند. با افرادی که در حرف از نوسازی حزب و دگرگونسازی حمایت می‌کنند اما در عمل عوام‌پریانه جانی برای خود در سازمان سیاسی دیگر تدارک می‌بینند چکونه باید رقتار کرد؟

منطق مبارزه سیاسی ما را به انجما رسانده که حفظ حزب و آینده آن، جدا شدن از کسی که انتخاب سوسیالیستی مردم شوروی و سنتکایه نظری - تئوریک و نیز پایه های سازمانی حزب ما را نیز می‌کند، تفرقه میان ملتها را دامن می‌زند، مشی و پرانکر وحدت حزب کمونیست اتحاد شوروی را در پیش گرفته و فراکسیون برای انداده و به طور منظم گروهی را سازمان می‌دهد، ضرورت جانی کسب می‌کند. هدف اساسی نامه فراخوان کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی در شکل نامه سرگشاده به کمونیستهای کشور عبارت است از انسجام نیروهای ادامه در ص ۷

خوردند. و این در رابطه با طرح کارپایه کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی درباره سوسیالیسم انسانی و دمکراتیک آشکارا به چشم می‌خورد. برای گونه ای اضایای حزب را می‌توان مثال زد که کشش به گذشت درآنها ظاهر می‌شود و در برابر مضلات حاد دچار سردرگمی هستند. آنها علت عدمه کاهش وجهه حزب را در به اصطلاح "عقب نشینی رهبری حزب کمونیست اتحاد شوروی از اصول اساسی سوسیالیسم علمی" می‌بینند. به عقیده می‌گناران "ایجاد اتحاد شوروی" روسیه در چارچوب حزب کمونیست اتحاد شوروی" چنین عقب نشینی ای در طرح کارپایه کمیت مركزی بازتاب یافته است.

اما، بخش دیگر رهبری حزب کمونیست اتحاد شوروی را به عدم "فرق مهم کیفی" میان "کارپایه دمکراتیک" و کارپایه کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی می‌نمایند. پژوهیه و مارس کمیت مركزی کمیت مرکزی حزب و طرح اسناده نوین را تصویب کرد، اینکه همیشه به بحث های پیشید. در طرح ها هدف استراتژیک حزب ما، یعنی سوسیالیسم انسانی و دمکراتیک مطرح شده است. کمیت مركزی دیدگاههای خود پیرامون حرکت به سوی این هدف و اصلاح حزب را پیشنهاد کرده است.

نامه سرگشاده کمیت مركزی به مثابه مهمترین گام رشد این اندیشه ها توجه بررسی اکاگانه وضع در حزب و جامعه است. برخلاف تصور برخی از مولفان که می‌خواهند اثرا مخصوص توطفه های آپارات" معرفی کنند، نامه سرگشاده ثمره کار جمع بزرگی از اعضاء کمیت مركزی و سازمانها می‌ محلی حزبی است که نظراتشان در جریان بحث های زیاد مورد توجه قرار گرفته است. نامه کمیت مركزی برای بحث در اختیار همه اعضای حزب و مردم گذارد شده و این بار دیگر، صداقت حزب کمونیست اتحاد شوروی را در رابطه با علمی و اولویت حکمیت توده های حزبی نشان می‌دهد.

همه ما در این امر صادقانه ذینفع سنتیم که مضلات حیاتی برای حزب عملاً در سازمانهای حزبی بحث و با خود جمیع کمونیستها و غیر حزبی هایی که مسئولیت خویش را درباره سروشوشت کشور حس می‌کنند، وزیر شود. همین امروز شاهد آنیم که در

صفحات جراید و در سازمانهای حزبی برخورد نظرات و مسابقه پیشنهادهای انتزاعی جریان دارد.

اما، حائز اهمیت است که این پیکاری خلاق به انسجام حزب در موضع دگرگونسازی منجر گردد، نه به تفرقه و از همه مهمتر به انشعاب. در نامه کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی مخصوصاً کمونیستها را فراخواند تا چنین استناد انتزاعی را تهیه کنند. "کارپایه دمکراتیک" در روزنامه "پراودا" مشی استراتژیک خود، هم از جانب "جناح راست" و درباره این سند اظهار نظر کرده و مفاد آن را به طرح کمیت مركزی حزب کمونیست اتحاد شوروی مقایسه علی رغم فرق صوری، در آخرین تحلیل به هم پیوند می‌